

Gorenjec

List za gospodarstvo, sociaino politiko in prosveto

Uredništvo in uprava, Strossmayerjev trg 1
Tel. št. 73.

Leto XXI.

Št. 2.

Kranj, 9. januarja 1937.

Izhaja vsako soboto.
Naročnina: celoletno 40.- Din, polletno 20.- Din,
četrtno 10 Din.

Politična bilanca

Dober gospodar napravi koncem ali vsaj začetkom prihodnjega leta pregled svojih dohodkov in izdatkov ter primerja dohodke in izdatke, da more ugotoviti kakšno je njegovo gospodarstvo.

Tudi mi hočemo podati kratek pregled političnega dogajanja v kranjskem okraju. Slično kakor pri nas je bilo tudi drugod.

V letu 1936 so se vršile občinske volitve v večini občin. Nasprotne struje so skušale z vsemi mogočimi klevetami in intrigami splošnega ali lokalnega značaja razbiti enoto slovenskega naroda. Postavljali so gospodarske liste, delavske kmečke liste in podobno, le JNS liste niso postavili v nobeni občini. Živahno so zatrjevali, da pri občinskih volitvah gre le za gospodarska vprašanja, da se mora vsaka politika izločiti itd., pri tem pa pozabljali, da jim tega živ krst ni mogel verjeti. Imeli so priliko več kot 5 let, da pokažejo svoje gospodarske sposobnosti pri občinskem gospodarstvu, ker so bili vendar neomejeni gospodarji skoraj vseh občin. Ta skrb za gospodarstvo je vznikla v njihovih možganih šele tedaj, ko je narod izprevidel, da so JNSarji zapečljali celokupno državno in narodno gospodarstvo v propast in da je mlada in neomadeževana JRZ s svojo vlado krepko prišla za krmilo državnega gospodarstva in s priznanim uspehom začela urejevati to zaženo gospodarstvo ter vidno zboljševati blagostanje. Narod je to neiskreno JNSarsko igro do dna izprevidel in izrekel z ogromno večino neomajeno zaupanje onim, katerim v resnici leži na srcu ljudsko blagostanje.

Zgodovinsko znameniti zmagi v Šenčurju so sledile zmage v Predvorju, Cerkljah, Sv. Katarini, Trzinu in Korvorju. Brez boja so izrekle zaupanje našim voditeljem občine Jezersko, Mavčice, Smlednik, Besnica, Predosje in Naklo. Ljudstvo je izreklo na svobodnih volitvah svojo sodbo. Nikomur ni bilo treba več stati v kotu in vporabljati rožnate venca za seštevane volilcev, nikdo ni bil več zaprt radi tega ker je upal kandidirati na nasprotni listi ali ker je bil predstavnik opozicijske liste. Glasovalce se je vpisovalo v zapisnik one liste, za katere je volilec glasoval, ne pa narobe. Glasovali niso ne odsotni ne mrliči.

V naši bilanci moramo vpoštevati tudi nek prav poseben pojav, katerega se odkrito veselimo. Nastopilo je stremženje pri večini onega dela naših slovenskih ljudi, ki so nekaj časa služili pod gospodstvom bivšega ministra Puclja. Vse kar je še ostalo poštene slovenske krvi, se je pri teh volitvah združilo v celoto, ki jo predstavlja slovenski narod. Prav posebno radi ugotavljamo, da se to ni zgodilo radi kakkega pritiska ali radi kakke neznačajnosti ali politične itemorale, ampak iz globokega spoznanja, da so jim bili spodje iz bivše samostojne kmetijske stranke le zvodniki, ne pa vodniki. Uvideli so, da bodo le v slovenski katoliški skupnosti mogli doseči svoje cilje. V našo vas se vrača zopet mir in složno delo za javne dobrine.

Te gotovo visoke aktivne postavke naše bilance pa moramo primerjati tudi z onimi, ki imajo deloma tudi pasivni značaj.

Kakor je naš človek po prevratu radi zmed, ki jih je povzročila svetovna vojna, izgubil jasn pogled in šel po večini za nekaj časa v nasprotne tabore, tako je prinesla precej zmede tudi gospodarska in politična kriza, ki je bila

posledica prejšnjega režima. Kadar je vse neurejeno, takrat imajo demagogi največ uspeha.

V letu 1936 smo doživeli mnogo štrajkov. Štrajki se v večji množini pojavljajo le takrat, kadar se popravlja in dviga gospodarstvo. Delavec zasluti boljši dohodek podjetnika in želi tudi zboljšanje svojega zasluga. To je povsem pravično in normalno. Tudi štrajki v našem okraju bi bili potekli popolnoma mirno v korist delavstva, če se v mezdni spor ne bi bili vmešali neki politični agenti ter štrajk sprožili prezgodaj in napačno svetovali delavstvu, da naj ostane v obratih. Gospodarska in politična kriza, ki je razjedala več kot 5 let našega človeka, mu je ubila vsako zaupanje do oblasti ter je omogočila, da so ti laži-voditelji uspeli s svojimi nasveti. JNS-arji so bili tisti, ki so s svojim potvarjanjem listin in nezakonitimi dejanji ubijali in ubili vsako zaupanje preprostega človeka v oblast. Ni čuda, da ni pomagal noben pouk oblasti, noben pameten nasvet dobrih ljudi in da tudi treznost precejšnjega dela delavstva ni mogla premagati zablode ter da je seveda nujno moral slediti izgon. O tem izgonu so potihnile govornice o mrtvih, pohabljenih, prebdenih itd. ker laž ima kratke noge. Še danes pa razlaga uslužbenec OUZD, da ni treba volit onih, ki so delavce tepli. Pri tem pa ta pošteni ne označuje JNSarjev kot glavnih krivcev, da delavci niso mogli spoznati pravočasno svojega napačnega ravnanja, ampak označuje kot take pristaše JRZ, ki prinaša zopet svobodo in dvig gospodarstva, kar oboje edino omogoča delavstvu uspeh pri štrajkih.

Naš ban dr. Natlačen, ki je osebno vodil pogajanja, je po trdem boju uspel, da je kljub napakam, ki so bile delavstvu od tujih agentov podtaknjene, zaščitil naše industrijsko delavstvo v celi Sloveniji tako, kakor doslej še ni bilo zaščiteno.

Med pasivne postavke moramo vpisati tudi napake delodajalcev, ki niso še spoznali pomena našega pokreta in so celo dali zaščito onim, ki so se proti našemu pokretu borili, dočim so v mnogih slučajih naši prijatelji po nedolžnem trpeli.

Pod vtisom laži in obrekovanj, ki so se razširjale po štrajku, je uspelo našim nasprotnikom, da so pri približno 1.200 volilcih dobili v občini Strazišče 44 glasov več kot naša lista. Ta edini in le slučajni uspeh pa je vendar opogumil nekaj nezrelih mladičev, da so začeli sanjati o komunizmu. Ta tuja cvetka, ki se je tudi že drugod otepalja pa pri nas ne bo pognala korenin. Naš narod je preveč zdrav in priden, da bi se ukvarjal s takimi fantazijami. Za nas je poraz v Strazišču le epizoda, ki bo ostala osamljena kot slučajnostna, vendar tudi pouk za bodočnost.

S prevzemom oblasti v občinah se je zasedrila JRZ po celi državi tako močno, da nima več resnega tekmeca. Tudi občinsko gospodarstvo je prešlo v roke ljudi, ki imajo na srcu resnično skrb za ljudski blagor.

Še prejšnjo zimo so hodile cele gruč brezposelnih po deželi ter prošle za pomoč, tuintam pa celo ogrožale javno varnost. Tega letošnja zima več ne pomeni. Le še posamezniki so, ki morajo na ta način prositi pomoči, vendar ti posamezniki niso več v nadlego.

Z večjim zaupanjem gleda vsak gospodar na bodočnost ter spoznava, da so prinesli naši voditelji novega poguma in novega duha, pa tudi novih virov blagostanja. Nove politične smeri

v naši notranji in zunanji politiki so omogočile tudi drugačno gospodarstvo pri nas doma.

Javna dela so začeta in se pripravljajo druga, ki bodo vzpon navzgor še

povečala.

Ako tedaj primerjamo naše aktivne in pasivne postavke, smemo biti z našo bilanco za leto 1936 pač zadovoljni.

nr.

Socializem in krščanstvo

Dve sili si danes stojita nasproti, ki hočeta pomagati do boljšega, lepšega življenja, socializem in krščanstvo. Prišla je ločitov duhov. Socializem, ki je v svoji skrajnosti in doslednosti komunizem in boljševizem, je v svojem nauku in življenju smrtni sovražnik krščanstva.

Socializem uči na podlagi Marksovega nauka, da je na svetu le gola snov, materija, da obstoja le to, kar se more videti, slišati, otipati, meriti. Duhovnega sploh ni, ni duše, in Boga, ni Zveličarja, po smrti človekovi je vsega konec, in nebes in ni pekla. „Razen narave in človeka ne obstoja nič.“ uči Marks. Marks hoče biti v svojem nauku dosleden, zato poziva delavstvo, da naj osvobodi vest verskega strašila, kakor on imenuje vero. Marksov materialistični svetovni nazor pa ne spodkopuje samo vere, ampak tudi krščansko moralo. Če ni Boga, potem tudi ni božjih zapovedi. L. 1847 sta Marks in Engels izdala takozvani komunistični manifest in v tem manifestu imenujeta zapovedi božje meščanske predsodke, za katerimi se skrivajo meščanske koristi. Socializem zagovarja nasilne prevrate, ruši krščanski zakon in družino, pravi, da je prisega nekaj praznega, kar nič ne pomeni. Greha, žalitev neskončnega svetega Boga, socializem ne pozna, o njem pri socializmu ni govora.

Kakor v svojem nauku, trko je socializem tudi v življenju poln sovraštva do krščanstva. To predvsem kaže njegov tisk, ki rad daje besedo najbolj nevednim in veri sovražnim pisateljem. Največ sovraštva, pravega barskega sovraštva pa kaže do Boga gotovo ruski sovjetski tisk, ki je poln bogokletij v besedi in sliki.

Nadaljni dokaz za sovraštvo proti veri pa kaže tudi bratstvo, ki ga socialna demokracija sklepa s svobodomisleci.

Največje sovraštvo kažejo do duhovnikov, verskih služabnikov. Neki duhovnik pripoveduje, da je bil nekoč klican k smrtni postelji nekega sociali-

sta, ki že leta in leta ni prejemal sv. zakramentov. Njegovi tovariši so mu grozili, da mu bodo vzeli vsako podporo iz bolniške in pogrebne blagajne, če sprejme duhovnika in se spove, čeprav je imel kot član pravico na izplačila. — Sovraštvo do vere ne pozna ne pravice ne ljubezni. „Krščanstvo in socializem“, danes bi rekli komunizem, „sta si kot ogenj in voda“, tako je zapisal v svojih spisih neki socialistični voditelj.

Al more biti katoličan socialist? Ali more biti katoličan naročen na socialističen list, biti član socialističnega oz. danes komunističnega društva in voliti skupaj s sovražniki Cerkve in njenega nauka? Gotovo da ne. Kdor ve, kaj hoče socializem, kaj hoče komunizem — veliko število še ne ve in pričakuje odrešenja od njega — pa kljub temu z njim drži, izdaja svojo vero. Nihče se ne more izgovarjati, da se samo v gospodarskih zadevah naslanja na socializem, drugače pa je še veren, življenje nam kaže drugače. Kar ima socialistično gibanje dobrega, to ima tudi krščanstvo še v večji meri.

Kršanstvo nas uči, da ni tu še popolne sreče, kaže nam na nebesa, kjer nas popolna sreča čaka, a pri tem se pa tudi trudi, da ublaži kolikor more socialne razmere tudi na tem svetu. Krivičen je torej očitek komunistov, da nas vera tolaži samo z boljšim življenjem na onem svetu, da hoče reveže nekako omamiti s svojimi nauki, da bi jih kapitalisti laže izzemali in izkoriščali. Ko bi se uresničile velike zamisli papeških okrožnic, ko bi živeli bolj po naukih namestnika Kristusovega, ko bi vsak najprej pri sebi začel dosledno izvajati Kristusovo zapoved: „Ljubi svojega bližnjega kakor samega sebe“, drugačno bi bilo življenje na zemlji.

Ne toliko lepih besed, ki se kmalu in prav rade pozabijo, več življenja, več Kristusovega duha nam je treba, duha ljubezni in pravice. Za tega duha pa se mora boriti najprej vsak sam pri sebi, potem v družbi in državi.

Spremembe pri gasilcih

Štev. 3852

Ljubljana, 31. decembra 1936.

Istočasno se imenuje novi gasilski župi sre za Kranj začasna uprava in nadzorni odbor in sicer:

Upravni odbor:

1. Dr. Igo Silar, odvetnik v Kranju starešina; 2. Golmajer Franc, usnarj pri tv. Runo Tržič, kot namestnik starešine; 3. Ivanc Boris, Kranj, kot tajnik; 4. Križaj Franc, posestnik, Pivka, p. Naklo, kot blagajnik; 5. Potočnik Andrej, posestnik, Luže, kot odbornik; 6. Snedic Franc, posestnikov sin, Sp. Duplej, kot odbornik; 7. Zupane Franc, posestnikov sin, Breg, p. Strazišče, kot odbornik; 8. Bobnar Franc, posestnik, Voklo, kot odbornik.

Nadzorni odbor:

Ješe Anton, žel. uslužbenec, Zg. Bitnje, Dolinšek Janez, delavec, Tupaliče; Jošt Andrej, posestnik, Podabor, p. Podbrezje; Fortuna Martin, Kranj, usnarj v Kranju; Zavrl Jožef, Veleosovo.

Za likvidatorje sedanje župe Kranj se imenuje

1. Rupnik Josip, namestnik tajnika Gasilske zajednice Dravske banovine v Ljubljani, predsednik prost. gas. čete v St. Vidu nad Ljubljano, kot likvidator — predsednik.

2. Dr. Silar Igo, odvetnik v Kranju, kot član.

3. Matek Josip, tajnik Ljudske posojilnice v Skofji Loki, kot član.

Upravni odbor:

1. Križnar Anton, starešina; 2. Jeglič Blaž, namestnik starešine; 3. ing. Gros Ožbolt, tajnik; 4. Kavčič Jože, tajnikov namestnik; 5. Kavčič Ivan, član uprave; 6. Sajovic Franc, član uprave; 7. Sušnik Martin, član uprave; 8. Čenažar Ivan, član uprave; 9. Depoli Jurij, blagajnik.

ter nadzorni odbor:

1. Peclar Jožef; 2. Kuhar Ignac; 3. Košmelj Leopold; 4. Globočnik France; 5. Bohinc Jernej.

Novoimenovana župska uprava in nadzorni odbor sta dolžna v smislu § 73 zakona o orga-

nizaciji gasilstva opravljati nujne in neodložljive tekoče posle, v najkrajšem času popraviti morebitne nepravilnosti in nezakonitosti v delovanju bivše župske uprave in posameznih gasilskih čet. Pri izvrševanju poslov mora nova župska uprava paziti na določila § 37 zakona o organizaciji gasilstva, da se za novo gasilsko župo v zakonitem roku izvedejo volitve stalne župske uprave in nadzornega odbora nove župe sreza Kranj.

V novo župo sreza Kranj spadajo vse gasilske čete, ki se nahajajo na ozemlju sreskega načelstva Kranj.

Novo imenovana začasna župska uprava in nadzorni odbor morata takoj pričeti s poslovanjem.

Razrešena župska uprava in razrešeni nadzorni odbor morajo takoj izročiti dosedanje posle gori imenovanim likvidatorjem. Likvidatorji morajo izvršiti likvidacijo dosedanje gasilske župe sreza Kranj.

Likvidacija se mora predvsem nanašati na razdelitev dosedanjih poslov in premoženja dosedanje župe sreza Kranj.

V slučaju, da bi razrešena župska uprava odnosno razrešeni nadzorni odbor ne hotel izročiti poslov, naj se likvidatorji odnosno predsednik likvidator obrne na sresko načelstvo s prošnjo za posredovanje v smislu določil zakona o upravnem postopku.

Gasilska zajednica dravske banovine.

treba v šolo, treba je vzgajati mladino. Iz tega sledi, da hodi naša prva in največja skrb posvečena vzgoji mladih ljudi, ki imajo po naravi dar, da vplivajo na soljudi in dar vztrajnosti ter pozitivnosti pri delu za splošnost. Dobra verska vzgoja je podlaga vsemu. Seveda vsak po naravi obdarjen fant z lastnostmi, katere smo zgoraj omenili pa še ni sposoben, da svoje sposobnosti uveljavlja. Treba je prav in na pravi način delo zastaviti. Treba je biti v največjih vprašanih svetovnega nazora, v stanovskih kmečkih vprašanih in organizacijskem delu trdno podkovan. Poleg tega mora dobiti mladina v svojo notranjost živega ognja navdušenja za svoj stan in njegove svetlinje. Za vse to je treba temeljite priprave.

Ce spet vzamemo za zgled Belgijo vidimo, koliko važnost polaga na to belgijska Kmečka zveza. Leto za istim prireja večdnevne skrbno pripravljene tečaje. Pri farah pa se vrše zimo za zimo tkzv. večerne šole, ki trajajo dve zaporedni zimi. Tu se kmečki fantje zase in dekleta zase šolajo ne samo v strokovnih predmetih, marveč tudi v splošni izobrazbi. Poučujejo ljudskošolski učitelji in strokovnjaki Kmečke zveze, ki jih je veliko število. Z izobrazbo, pridobljeno v večernih šolah pridejo v vaditeljske tečaje, kjer jih utrjuje v dobrem in izobrazijo za ljudi, ki naj postanejo duša kmečkega pokreta v fari.

Ni mogoče na tem mestu v podrobnosti razpravljati o vsem. Kolikor navajamo te stvari, storimo za to, da pokažemo umestnost in potrebo vzgoje mladine.

Kako to izvesti?

Težko je pravo pogoditi. Tu bo treba ubrati lastno pot, tujina nam ne more dati pravega vzorca.

Zamislili smo si za začetek vodiljske tečaje za vodje Krajevnih mladinskih kmečkih zvez, ki se naj bi vršili vsako leto in na katerega bi bili sprejeti najposposnejši fantje iz vsakega okraja.

V zadnji okrožnici, ki smo jo razposlali vsem krajevnim Kmečkim zvezam, smo podrobno razložili, kako si ta tečaj predstavljamo in kakšna snov se bo približno na njem obravnavala. Za letošnjo zimo nameravamo prirediti tečaj samo za okrog 30 fantov in če bo šlo tudi za toliko deklet, prihodnje leto pa bi se to lahko razširilo. En sam povdarek pa smo stavili v tej okrožnici, namreč, da pridejo na tečaj res dobri in sposobni fantje.

Glavni odbor Kmečke zveze hoče, da Kmečka zveza postane stanovski pokret, ki mora zajeti vse plasti kmečkega ljudstva zlasti pa mladino. Iz tega razloga bo poskrbela, da se bo pri vsaki krajevni Kmečki zvezi osnoval mladinski odsek z nazivom Mladinska kmečka zveza.

Ce bomo navdušili kmečko mladino za svojo stanovsko organizacijo in če ji bomo mogli dati tudi prave strokovne podlage in snaila za organizacijo v splošnem, smo lahko prepričani, da se bodo začela vprašanja kmečkega ljudstva, ki z dneva v dan postajajo bolj pereča polagoma reševati. Kmečki stan bo postal enakovreden drugim stanovom in ne bo se ga moglo prezreti, kot se je to dogajalo do sedaj.

Mladinska kmečka zveza

Noben gibanje ne more postati resničen pokret, če n. z. zajame mladino. V mladini je idealizem in želja po udejstvovanju še prav poseben izrazita; v mladih srcih kipi življenjska sila, ki hoče zunanje dejavnosti. Organizacija, ki ume prav ujeti vihar mladih src v svoja jadra, je zagotovljena bodočnost in moč.

Kdor ima priliko pogledati od blizu znamenite, velike pokrete evropskih narodov in išče gonilne sile, bo povsod odkril iste vrtele: mlade ljudi. Nacionalni socializem v Nemčiji, ki je kakor velikanska povodenj preplaval vso nemško državo, in sili že v druge dežele, črpa svojo moč iz mladine. Nacionalno-socialistična Nemčija je v rokah mladih ljudi; ne pravim, da je prav kar se godi pod Hitlerjem v Nemčiji, ali eno trdim: človek mora spoštovati in občudovati ogromni zalet tega pokreta in na drugi strani naravnost vzorno organizacijsko tehniko, ki seže v vsa področja in povsod z uspehom. Ako hodiš v Nemčiji po urah, kjer se oblikuje bodočnost nemškega kmeta, naletiš povsod na izobražene mlade ljudi, celo na najvišjih mestih. Ti so prepojevali s hitlerjanskimi nauki, neumorni vstrajni, idealni delavci za svojo idejo in iščejo vedno novih potov, kako bi svoj načrt čimprej uresničili in čimpolnejše udeležili. Njim se pridružujejo po večini mladi strankini ljudje, organizatorji in vneti delavci po deželi, ki so v svojem navdušenju naravnost fanatični. Navdilo od zgoraj, o katerem so prepričani, da je dobro premišljeno in za pokret koristno, jim je svet ukaz. Nič ne kritizirajo na levo in desno, tega Hitlerjev pokret sploh ne pozna. Dobro ve, da je v tem že kal neuspeha.

Podoben silen zamah najdemo v belgijski kmečki zvezi (Boerenbond). Organizacija flamskih kmetov je tako močna in silna, da zunaj nje tamkajšnjemu kmečkemu človeku sploh ni obstanke, ker dan na dan na lastni koži čuti, da nikamor ne more, dokler ni njen član. Tudi to združenje odločilno gradi na mladino, saj

ima pri večini farnih kmečkih zvez povsod tudi mladinske kmečke zveze za fante posebej, za dekleta posebej, pri centrali v Leuvenu pa poseben, samostojen mladinski odsek. Belgijška kmečka zveza je že ustaljena organizacija zato pri njej na zunanji ni videti onega zaleta, kakor na primer pri nacionalnem socializmu v Nemčiji. Kdor pa dobi vpogled v drobno, skrito delo po posameznih društvi, kdor pregleduje delovne načrte in prebira poročila o že izvršenem delu, mora sneti klofuk z glave.

Mislimo, da nam ni treba iskati vzora za organizacijo in delo kmečke zveze druge, kakor pri Belgijški kmečki zvezi. Saj ta organizacija slovi skoro po vsem kulturnem svetu kot vzorna in posnemanja vredna.

Zvesta narodnemu čustvovanju katoliških flamskih kmetov sloni na trdnih katoliških temeljih, ki jih tamkaj s povdorkom držijo za edino dovolj močno podlago, ki je na njej zgrajba organizacije varna. Po pravilih in po novnem zatrevanju se pa belgijska Kmečka zveza varuje vmešavanja v dnevno strankarsko politiko; ona hoče biti stanovsko zastopstvo flamskega kmečkega stanu.

Na teh treh osnovah smo tudi mi zgradili svojo Kmečko zvezo. Ohranjanje hočemo veko-vito katoliško versko zavest našega kmeta in na njej graditi njegovo stanovsko organizacijo, ki ne bo posegla v strankarski politični boj. Povdarek glede politike leži v besedi strankarsko, kajti vse javno delo za kmečke koristi je politika, a ni strankarska politika.

Da bo naša Kmečka zveza res zajela v svoje vrste v bližnji bodočnosti ogromno večino kmečkega ljudstva obeh spolov in vseh starosti, je treba iti k belgijskim Flamcem po vzor notranjega ustroja in ga prilagoditi našim razmeram. Ne rečem, da posnemajmo, kajti vsak narod ima različne posebnosti, in kar enemu pristojno je za drugega zanič. Vendar nam ni treba delati dragih poskusov, katere so že po svetu zavrgli kot nerabne in da nam ni

Kaj to pomeni?

Kakor že na drugem mestu poročamo, je sedaj gasilska zajednica dravske banovine razrešila upravo gasilske župe v Kranju in imenovala začasno upravo. Nočemo razpravljati o vzroku razrešitve, ki je dovolj jasen za vsakega, ki količikaj pozna ustroj gasilstva in zakon o organizaciji istega. Pač pa je značilen postopek članov razrešene uprave pri predaji poslov likvidacijskemu odboru.

Likvidacijski odbor je namreč sklical sejo razrešene uprave za 7. t. m. na kateri seji bi morali vsi funkcionarji oddati vse posle istemu kakor tudi vso imovino. Dolžnost odbora pa je bila, da pravilno razdeli vso imovino kakor tudi poslovanje na staro kranjsko župo in pa na novo ustanovljeno župo škofjeloškega okraja. Ob določenem času so čakali člani likvidacijskega odbora v občinski posvetovalnici na vabljenih funkcionarjih, vendar istih ni bilo od nikoder. Od celega upravnega odbora je prišel samo eden in še ta ni imel nobene funkcije združene s poslovanjem. Prihajala so pa odboru opravičila od vseh treh glavnih

funkcionarjev in sicer starešine Križnar Antona, tajnika ing. Grosa Ožbolta in blagajnika Depoli Jurija, da ne morejo priti na sejo, ker imajo „neodložljive posle“, ker jih veže dolžnosti „privatne službe“ in t. d.

Seveda ni ostalo likvidacijskemu odboru nič drugega, kot da je zaprosil pri okrajnem načelstvu za intervencijo, kot mu je tudi v odloku gasilske zajednice bilo naročeno. Okrajno načelstvo je izdalo pod št. 504/1 vsem trem gospodom odlok, s katerim jim naroča, da takoj a najkasneje do 14. ure 7. t. m. oddajo vse posle in župno imovino likvidacijskemu odboru. Sedaj pa se je šele obrnilo. Gospod tajnik je namreč že prej izjavil, da poslov ne bo oddal in prosi za ekzekucijo, gosod blagajnik pa je odgovoril, da je vso imovino z blagajno vred in knjigami oddal starešini Križnarju. V blagajni je bilo menda gotovega denarja v veliki vsoti: reci in beri 58 para. Kako je to mogoče v današnji monetni, nam ni razumljivo.

Nastane pa drugo vprašanje, glede blagajnika namreč, kako je isti smel oddati blagajno

Gorenjci nosijo TIVAR-jeve obleke, ker so dobre in poceni

TIVAR OBLEKE

Skerbec Matija.

Šenčurski dogodki

(Dalje)

Mu homo že pokazali! Ne bo dolgo več v Kranju!

Ugotoviti moram, da je ogromna večina prebivalcev mesta in vasi, pa naj bodo te ali druge stranke, obsojale krivično preganjanje in posebno to, da so nas vlačili po ječah. Ko sem se vrnil iz preiskovalnega zapora v Kranj, me je prišlo pozdravit in mi častitati tudi mnogo pristašev JNS. Gotova družba pa je bila radi moje vrnitve presenečena. Prej so govorili, da me ne bo več nazaj v Kranj, da homo vsi zaprti po osem let in še več. Najbolj pa je gotove ježilo, da so prihajali vsi „prevratni in separatistični in protidržavni elementi“ iz ječ domov ponosni in še bolj borbeni. Nekateri bi bili pač radi videli, da bi se vračali domov zgrevani, potrti in oplašeni, pa nič tega ni bilo.

Prvo nedeljo po vrnitvi hočem ob kaki 5 uri zjutraj v cerkev, pa me pred župniščem čaka neki mož in mi pravi: „G. župnik, pazite se, sklenili so, da vas nadzirajo, posebno na pridige bodo pazili, da bi vas, zopet spravili nazaj v zapor.“

„Hvala lepa za opozorilo! Se nič ne bojim. Kar mirni bodite.“

Pri pridigi sem imel seveda poslušalce, ki sicer ne prihajajo v cerkev, eden je tudi za menoj pisal kar v cerkvi. Ker sem vedel, da po farizejsko pazijo, kje bi me ujeli v besedi, sem pridige večkrat napisal in bral na prižnici, v cerkvi sem pa dal prepis pridige čitati kakemu moškemu, da sem imel pričo, da sem v resnici to

pridigal, kar je bilo napisano. Tiste dni je bil obsojen g. kaplan Špendal v Naklem radi svoje pridige, dasi je imel pridigo napisano. Toda dokazati ni mogel da je res isto pridigal, kar je imel napisano. Nekateri učitelji so namreč pričali, da je drugače pridigal, kakor je imel napisano. Da sem torej imel dokaz, da sem v resnici to pridigal, kar sem imel napisano, sem dal prepis svoje pridige kakemu moškemu, ki je za menoj v cerkvi bral, kar sem jaz bral na prižnici. Seveda so ljudje še posebno z zanimanjem poslušali take pridige, ki sem jih bral, ker so vedeli, čemu berem.

Da je bila ta opreznost na mestu, spričuje tudi sledeči slučaj:

Bilo je mislim l. 1931. Nekoč pride v župno pisarno okrajni glavar svetnik Znidarčič, s katerim smo v Kranju kar lepo shajali, in mi pravi: „Gospod župnik, proti vam imam neprijetno ovadbo. Nekdo vas je ovadil, da ste lani ob priliki državnega praznika v svoji pridigi aludirali na to, da naš kralj ni katoliške vere in da ste s tem hoteli ustvariti gotovo nerazpoloženje.“

Ostrmel sem.

Po kratkem premisleku pravim: „Gospod načelnik, saj ste bili sami takrat navzoči pri moji pridigi, saj morate vi vedeti, kaj sem pridigal in če je bilo kaj takega, kar bi bilo neprimerno.“

G. glavar se je nasmehnil in rekel: „Jaz nisem ničesar našel slabega v vaši pridigi. Moja žena je bila takrat tudi navzoča, pa je potem doma še povdarjala, kako lepo in patrijotično ste pridigali.“

„G. glavar, sicer imam pa hvalabogu še skico dotične pridige. Bila je nedelja in sem razlagal

na prižnici ob priliki državnega praznika oni znani evangelij: „Dajte cesarju, kar je cesarjevega...“

Napravila sva zapisnik in zadevo je g. glavar položil ad acta.

Ko bi bil takrat kdo drugi za okrajnega glavarja in ko bi ne imel pridige skicirane in bi se ne mogel več spomniti, o čem sem takrat govoril, pa bi bil morda že takrat moral v luknjo. Najbrž je ovaditelj tudi na to računal, da po enem letu ne bom sam več dobro vedel, kaj sem takrat pridigal in da tudi ne bo mogoče dobiti priče, ki bi mogla točno povedati, kaj je bila vsebina pridige. Pa se je k sreči ovaduh uračunal.

Tiste čase se je moralo mnogo duhovnikov zagovarjati pred sodiščem in pred policijskimi oblastmi radi pridige. Nekateri so bili kaznovani. Če kdo išče pezdirlja, lahko v vsaki pridigi kaj najde. Priče se pa vedno lahko dobe, ki pridigo tako razumejo, kakor je za nje primerno... Radi tega je bila torej previdnost vsekakor na mestu.

Ko govorim že o ovadbah, naj omenjam še to, da je bila isti čas vložena ovadba pri okrajnem glavarstvu proti meni tudi radi tega, da pišem besedo kralj z malo začetno črko in da s tem kažem svojo nerazpoloženost proti kralju. Ko je g. okrajni glavar Znidarčič ovaditelju pokazal Jutro, ki tudi piše besedo kralj z malo začetno črko, takrat se je ovaditelj šele potolažil. Če Jutro piše besedo kralj z malo začetno črko, potem to ni protidržavno; če bi pa Jutro slučajno ne bilo tako pisalo, bi bilo pa gotovo to veliko protidržavno in separatistično in antidinastično dejanje, če bi drugi tako pisali!

in blagajniške knjige starešini. Po § 43. točki 4 zakona o organizaciji gasilstva edino blagajnik hrani vso gotovino in ostalo župsko imovino in je za to svoje poslovanje tudi materialno odgovoren. Zakaj je blagajnik zanemaril predpis tega § nam ni znano.

Tajnik župe, ki ima že vse stvari, ki se ti dajo ni storil tega tudi do stavljenega roka. dajo, ni sotril tega tudi do stavljenega roka. Uradnemu organu, ki mu je dostavil tozadevni odlok sreskega načelnstva, ni hotel podpisati izročilnice, čeprav je isto prej prebral. Misli je namreč, da bo na ta način odklonil od sebe tudi dejstvo, da je vzel na znanje odlok o oddaji poslov.

Starešina sam pa je odpoval po neodložljivih poslih v Železnike.

Upamo, da bo sresko načelstvo energičnim korakom tudi tukaj napravilo red. Nas samo dati svoje posle in zavlačujejo vso stvar. Sli-dati svoje posle in zavlačujejo vso stvar. Sli-sali smo celo o okrožnici gasilske zajednice, iz katere bi sklepali, da so se godili slučajji, ko niso posamezne gasilske čete hotele sprejemati za člane one, ki niso njihovega političnega prepričanja. Kako škodljivo in neutemeljeno je tako postopanje za naše gasilstvo, ki mu je vendar glavni cilj, pomoč bližnjemu, bo vsakemu jasno!

Novoimenovana uprava je imela že svojo prvo sejo ter posluje naprej.

Tedenske novice

IZ UPRAVE.

Današnji številki prilagamo položnice. Vse prosimo, da nam naročnino takoj nakažejo do konca tega meseca. Kdor ne more, naj nam sporoči.

Mnogi vprašujejo, ali bodo Senčurški dogodki izšli v knjigi. Dajemo na znanje, da se bo knjiga tekom tega leta že dobila.

Naročnite naš tednik Vašim v tujino!

KRANJ

Igra „KRALJ Z NEBA“ se bo ponovila v soboto (9. jan.) ob pol 9. uri zvečer in v nedeljo (10. jan.) ob 4. uri popoldne. Do sobote zvečer predprodaja vstopnic v „Iliriji“, potem pa pri g. R. Marklju.

Gibanje prebivalstva leta 1936 v kranjski županiji. Rojstev je bilo 150, med temi je bilo nezakonsko rojenih 14. Umrlo je 67 oseb. Oklicani so bili 104 pari, poročenih doma 63 parov, drugam se je šlo poročiti 15 parov. Sv. obhajil je bilo v župniji razdeljenih 97.000, če štejemo da šteje kranjska župnija 6000 duš, pride na vsakega župljana povprečno po 16 sv. obhajil na leto.

Pevski odsek Prosvetnega društva, bo imel v torek, dne 12. januarja ob 8. uri pevsko vajo, katere naj se zanesljivo vsi udeležijo. Vaja za koncert.

„Gorenjski rejec malih živali“ v Kranju obvešča vse člane, prijatelje in ljubitelje malih živali, da se vrši v nedeljo dne 10. januarja 1937. ob 9.30 uri v društvenih prostorih gostilne Lukeš, (Glavni trg v Kranju) II. redni občni zbor s sledečim sporedom: 1. poročila odbornikov, 2. obračun in odobritev, 3. volitev odbora 4. sprememba pravil in 5. predlogi in slučajnosti.

Prijatelji rejkega pokreta, udeležite se polnoštevno, naj ne manjka nobenega! Vsi ostali vljudno vabljeni!

ODBOR

Obrtništvo. Obrtna veselica bo letos kot ponavadi v prostorih hotela Stara pašta, in sicer v soboto, dne 16. januarja. Da se na obrtni zabavi razvije res prava domačnost, je vsak posestnik naših prireditev prepričan. Dekoraterstvo je tudi stroka, ki spada med rokodelstvo, zato pa bo tudi letos s pomočjo pridnih deklet prav svojevredno urejeno. Za ples bo skrbela priznana kavarniška godba. Za ostalo kar spada zraven pa je tudi že preskrbljeno. Društva in ostale organizacije naprošamo, da na ta dan ne prirejajo veselice.

Obrtno šolstvo. Ravno kar je izšla uredba za vajence, ki so obvezni pohajati k pouku obrtne šole. Ta uredba določa, da morajo vsi vajenci, ki so dovršili 18 let, še nadalje pohajati v šolo, ker se drugače ne bodo pripustili po prestani učni dobi k skušnjam za pomočnika. Enako pa morajo vsi vajenci, ki jim učna doba poteče pred 18 letom, še nadalje pohajati v šolo. Mojstri in oni vajenci, ki se uče v o-kolišu, v katerega sega obvezno obiskovanje obrtno šolskega pouka, naj se ravna po tem predpisu.

Skupno združenje obrtnikov.

Vajeniške skušnje bodo v mesecu februarju. Vsi oni, ki bodo prosti do tega časa, naj se prijavijo v pisarni združenja. Uradne ure so od 9. — 12. in od 2 — 4 ure vsak dan.

Skupno združenje obrtnikov, Kranj.

„Kralj z neba“ na odru v Ljudskem domu. Mnogo večerov je prebila mladina kranjske fare pri skušnjah za Gregorinovo igro „Kralj z neba“, ki nam prikazuje dogodke ob Kristusovem rojstvu.

V torek 5. januarja, na večer pred sv. Tremi kralji je bila prva vpizoritev. Morda so bili igralci slabo razpoloženi, morda je bila slabo zasledena dvorana kriva, da privrkat res ni šlo tako kot bi želeli. Kar ni se nam hotelo vzbuditi pravo občutje. A na praznik smo bili

res prijetno presenečeni. Vsi igralci so se potrudili, da so kar najlepše pripomogli lepi drami do uspeha. Pred našimi očmi so se vrstili lepi prizori iz Nazareta, kjer smo gledali o-znanje Marijino, videli smo krutega Heroda in njegov dvor, ki ne mara novorojenega Kralja, gledali smo pastirje na betlehemskih pol-janah, ki so sprejeli med se Marijo in Jožefa, poslušali angelsko petje: Slava Bogu na viš-avah!

Poslovanje zdravstvenega doma. Zdravstveni dom v Kranju je začel z Novim letom redno poslovati pod vodstvom stalnega zdravnika. V kratkem pričujemo namen in naloge Zdravstvenega doma, kakor tudi nov urnik poslovanja v domu:

Zdravstveni dom ima tri oddelke:

- 1) Dečki dispanzer s posvetovalnico za matere in dojenčke.
- 2) Posvetovalnica za noseče žene.
- 3) Šolsko polikliniko.

V dečjem dispanzerju se bodo zdravili brezplačno vsi dojenčki in mala deca siromašnih staršev ob torkih in četrčkih od 3 do 5 popoldne. V posvetovalnici za matere in dojenčke bodo dobile vse matere z dojenčki in malo deco brezplačno nasvete v vseh vprašanih nege in prehrane dojenčkov in male dece, kakor tudi v vseh ostalih zdravstvenih vprašanih brez ozira na premoženjske razmere mater. Posvetovalnica za matere in dojenčke bo poslovala vsak petek od 3 do 5 ure popoldne. V posvetovalnici smejo priveriti matere le zdrave dojenčke in zdravo malo deco, to pa radi tega, da se ne bi okužila zdrava deca od bolne. Vsako sredo bo vršila zaščitna sestra obiske po domovih dojenčkov.

V posvetovalnici za noseče žene bodo dobile noseče žene vsak ponedeljek od 3 do 4 ure popoldne brezplačno nasvete v vseh vprašanih nosečnosti, o pripravi za porod in o negi dojenčka v prvih dneh življenja.

V šolski polikliniki se bo zdravila šolska deca (siromašna brezplačno, premožni proti plačilu zdravil) vsak torek od 8 do 12 ure, v četrtek od 8 do 10 ure, v petek od 8 do 12 ure, v soboto od 8 do 12 ure. V navedenih dneh dobijo tudi roditelji učencev brezplačno nasvete v vseh vprašanih, ki se tičejo zdravja učencev. V ponedeljek in sredo od 8 do 12 ure se bodo vršili splošni redni pregledi učencev.

Zdravstveni dom posluje v Kranju, Prešernova ulica 6 (v Štampiljarjevi hiši).

Pod okoliš Zdravstvenega doma v Kranju spadajo sledeče občine: Kranj, Stražišče, Predosje, Senčur, Naklo, Besnica in sledeče šole: Dr. realna gimnazija v Kranju. Dr. tekstilna šola v Kranju, Deška narodna šola v Kranju, Dekliška narodna šola v Kranju, Narodna šola Predosje, Primskovo, Smartno pri Kranju, Senčur, Voklo, Trboje, Olševke, Besnica, Naklo, vendar se ga pa more poslužiti tudi prebivalstvo izven navedenih občin.

Ljubljanski konzervatoristi prirede danes v petek, dne 8. t. m. v gimnazijski telovadnici orkestralni koncert, pri katerem bodo sodelovali poleg konzervatoristov tudi člani Orkestralnega društva Glasbene Matice v Ljubljani. V drugem delu koncerta bodo z izvedbo dveh del umrlega komponista Adamiča počastili njegov spomin. Velik umetniški užitek bodo nudile štiri pesmi, ki jih bo zapel s spremljevanjem orkestra naš priznani najboljši pevec g. ravnatelj Julij Betetto. Kot dirigent se nam bo predstavil konzervatorist g. Prevorsek Uroš, ki se je v zadnjem času uveljavil kot izvrsten dirigent.

Berite in širite „Gorenjca“

PRIMSKOVO

Fantje! V sredo bo prišel na naš sestanek g. dekan. Prav vljudno vabimo, da se tega sestanka udeležijo vsi fantje, ki ste organizirani v naši katoliški prosveti. Pripeljte s seboj tudi ostale, ki so pošteni in ne mislijo zvižajno. —

Dne 5. t. m. je bil v gasilskem domu sestanek volilcev. Bilo je prav zabavno. Priprani pa smo, da bodo naši volilci izvolili odbornike, ki bodo znali zastopati vsestransko našo vas v občinskem zastopstvu. Može, fantje, nikar ne bodite otroci in ne iščite le sebe. V občinski odbor naj pridejo le tisti, ki nimajo skrivnih namenov. Se je čas. Samo dobre katoliške, slovenske može v občinski odbor, to naj vam bo misel pri njih izbiri.

Več luči. Že smo na tem mestu opozorili, pristojne faktorje, naj poskrbe za boljše razsvetljavo. Bilo bi pa prav, da merodajni posvetijo z večjo lučjo v vse kote naše vasi in preženejo iz njih vse temne elemente. Proč iz vasi morajo vsi, ki jim je zakrament sv. zakona odveč!

SMARTIN PRI KRANJU

Igra. V nedeljo dne 10. januarja t. l. uprizori Dobrodelno društvo K. A. božični misterij v štirih slikah „Henrik gobavi vitez“. Polna globokih misli, verskih resnic in nauk za življenje po krščanskih načelih, napravlja igra na vsakega globok vtis. Zato pridite k predstavi v obilnem številu. Dvojno dobro vršite s tem. Sebi obogatite duha, društvo pa podprete gmožno in mu s tem pomagajte lajšati bedo bližnjega. Opozarjamo še, da se igra vprižori samo enkrat!

TRŽIČ

Jutro je prineslo 27. dec. dopis, v katerem poroča „nekdo“ o poteku zadnje občinske seje. Javnost sodi o tem poročilu po svoje, a ne v korist Jutrovih vrstic. Kot odgovor naj navedemo tudi mi nekaj „cvetk“, kar naj javnost potrdi, da je večina pravilno sodila pri zadnjih občinskih volitvah, druge pa naj te misli prepričajo, da se zamorec ne umije niti z 100 kg mila. Jutro se spodbija nad predlogom, ki zahteva protest proti razmeram na kranjski gimnaziji. Nekdo se je čutil, da more kaj takega priti sploh na dnevni red občinske seje. Pred tremi leti pa ni bilo nič čudnega, če je isti predlagal pozdravne brzojavke dr. Kramarju, dr. Marušiču in drugim tiranom slovenskega naroda. — Neresnica je, da bi bil g. župan poročal, da se bo naprosena revizija vršila za dobo od 1921. leta naprej. Noben datum niti omenjen ni bil. Dopis trdi, da je prišla občina 1921. leta v napredne roke. Zgodovina ve povedati, da so marsikateri naši čisti nacionalisti že pred 1921. letom bili na občinski vlad, kjer so držali z nemškotariji ali pa so se celo smatrali za Nemce. Pa, čeprav bi napredni zavladali šele 1921. leta, torej pred 15-imi leti — kje je napredek? V občinskem gospodarstvu? Občina niti gospodarskega načrta nima, ki ga oblast zahteva zdaj, ker so bili za časa naprednega gospodarstva vsi tozadevni opomini zastoj. — Kako je bila sijajna uprava občinskega gospodarstva, samo par zgledov: Vsak Tržičan in marsikateri turist pozna našo vremensko hišico na mostu. Ta hišica je začela v zadnjem času štrajkati. Kdor hoče spoznati njeno delovanje, jo mora precej krepko porokati, da se pokaže kakšna sprememba. Vzrok bo najbrž v tem, ker se zdaj po treh letih ni plačala. — Pa to ni edin slučaj iz JNS režima pri nas. „Ima jih puno, i to za više hiljada“. Samo terjatev ene trdke dosega 50.000 Din. v tem znesku je obseženih več računov, za katere se ne ve, kateri so plačani, kateri ne. Radi zastalega plačevanja je trdka zaračunavala bančne obresti. Zadnja taka vsota obresti znaša 1675.— Din uslužbensi davek je bil plačan zadnji dan pred predajo poslov za dobo 7 mesecev od aprila do novembra, mesto vsak mesec sproti. Terjatev za te zapoznele obresti znaša 77.— Din, katere je zahtevala davčna uprava. — Pri prevzemu blagajne ljudske šole je bilo 54 neplačanih računov. — Prispevki za meščansko šolo so zaostali za več let nazaj, v zadnjem izkazu ta številka ni baš majhna. — Če se gospodje želijo še javljati v časopisih, bo sedanja uprava imela lahko stališče, ker bo tako izzvana dobila samo še priliko, da vsa javnost sliši še kaj drugega, nič manj zanimivega iz dobe vladanja JNS v Tržiču.

Zelo nas je razveselila vest, da je g. G. Rott vršilec dolžnosti ravnatelja postal prav ravnatelj tržiške meščanske šole. Našemu vnetemu kulturnemu delavcu iz srca čestitamo! z V nedeljo 5. t. m. zvečer smo doživeli težko pričakovano opereto „Dijak prosjak“. Bila

je to res opereta, ne „opereta“ na plakatih. Orkester je pridno sukal svoje loke, pevci pa peli in žgoleli svoje melodije. Vse je bilo gladko in točno naprej. Celotno breme je počivalo na ramah našega organista g. Planinška M. Sam je vodil vse priprave, sam pisal note, sam je moral celo instrumentirati orkestralni del operete. Občinstvo, ki je napolnilo vso dvorano na Skali, mu je dalo navdušeno nad delom vse priznanje. Da bi mu tudi pevci pokazali svojo hvalečnost za trud, so mu poklonili taktkirko s šopkom naglajčkov. Pevci so častno izvršili svojo pevsko vlogo tako v zboru kakor solisti. Saj bi z imenom navedli vsakega posebej, a zaslužijo pohvalo prav vsi brez izjeme. Vidi se, da tudi g. režiser ni držal križem rok. Ne bi pa bilo napačno, če bi se kdo dobil, ki bi pred začetkom operete pojasnil njeno vsebino, oziroma njeno zgodovinsko ozadje. Naj tu sledi par besed. Snov je vzeta iz dobe, ko so se Poljaki zbiral, da se otresejo nemške nadvlade. Posebno važno delo narodnega preporoda in vstajenja so vršili študentje, ki so potovali od kraja do kraja ter budili narodno zavest. Kogar so dobili Nemci, so ga vtaknili v ječo. Nekje je bilo zaprtih več študentov, enega od njih, dijaka — prosjaka je izbral Ollendorf, nemški vojaški poveljnik za „kneza“, ki naj se poroči s Poljakinjo knežjo hčerko Lavro, katere rodbina je obubožala. Ollendorf se je hotel na ta način maščevati nad njo, ker ga je pri neki priliki razžalila. Poroka se izvrši. Dijak — Prosjak razodene Lavri vso lopovščino, ona ga vkljub temu ljubi, ker je Poljak. Tajnik Dijaka — Prosjaka je med tem pripravil vse za upor. V trenutku, ko bi moral izdati poveljnika upornih Poljakov kneza Kazimira, izbruhne upor. Poljaki zmajajo, Ollendorf pa je njihov ujetnik.

Gibanje prebivalstva. Naša fara šteje okrog 5.000 duš. Doma rojenih otrok je bilo 125 (65 dečkov in 60 deklic; nezakonskih od teh 5); poleg tega je dozdaj znanih 8 otrok rojenih v ljubljanski bolnici; torej skupaj rojenih 133. — Umrlo je doma 59 oseb, pokopanih 67 (31 moških in 36 žensk). Otrok pred šolsko dobo 14, nad 70 let starih 17. — Porok je bilo doma 40, oklicev 63. — Sv. obhajil je bilo razdeljenih 71.555.

PREDVDOR

Statistika. V letu 1936 je bilo v naši fari 40 novorojenih, 17 jih je umrlo, porok je bilo 10.

Sprememba posesti. Trgovsko hišo pri „Udirju“ je kupila za 120.000 Din trgovska sotrudnica pri Savniku gđ. Lizika Šporn.

Igro „Micki je treba moža“ ponovi prosvetno društvo v nedeljo 10. januarja ob 15. uri popoldne. To je najnovejša v. ela narodna igra, polna veselih prizorov, posebno zanimivo je četrtlo dejanje v katerem se odigravajo razni ženitovanjski običaji. Pred igro bo pevski zbor zapel pesmi: „Z cveticami po logu“, „Ne maram za te“ in „Prišla je miška“. Izvajal se bo tudi Premrlor „Smrkov kuplet“ ki je na Silvestrovo vsled obolnosti enega igralca moral odpasti. Začetek točno ob 3. uri.

Zakaj brezposelnost. Mnogo je vzrokov, ki bi si radi v delavnih dneh kaj zaslužili za svojo družino, pa ni voženj. Zadnje nedeljo pa smo videli kako je neki avto čel na vozil drva skozi Predvdor, med tem ko so ljudje prihajali v cerkev. Tretja božja zapoved se glasi: Posvečuj Gospodov dan!

SENCUR

Kar nas je iz Senčurja in tudi iz okolice prvo pogledamo kakšne novice prinese „Gorenjec“ iz Senčurja. Toda zadnje čase kar nič ni iz naše vasi novic, kot da se pri nas nič ne zgodi, ali pa da je šel dopisnik Gorenjca na počitnice. No, naj bo že tako ali tako, treba je, da povemo, da naša vrosveta ni kar tako. V nedeljo 27. dec. 1936. so uprizorili veselo igro: **Dobri vojak Švejk**. — Ni to lahka igra, pa reči moramo, da so se igralci prav dobro pripravili. Tako smo se nasmejali, da že dolgo ne tako. Da nimajo v Senčurju majhne-ga odra, se vidi tudi iz tega, ker so imeli na njem kar cel vlak, ki je odpeljal Švejka in druge soldate na fronto.

Tudi dvorana, dasi bolj majhna, pa je prav lična sedaj, ko je vsa lepo prebeljena, oder pa je kar za s svojimi novimi in popravljenimi kulisami.

V nedeljo dne 10. januarja popoldne točno ob 3. uri pride na željo vseh, ki so Švejka videli in ki ga še niso, zopet na naš oder.

Prepričani smo, da se bodo to pot igralci še bolj postavili in tisti, ki se bodo predstave udeležili, še bolj pristrčno nasmejali.

Vstopnice si po možnosti preskrbite že prej; so v predprodaji v trgovini F. A. Okorn v Senčurju.

Zares
Za ženine in neveste

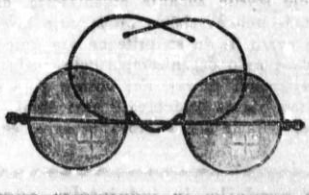

dobro ure kakor tudi očala, zlatnino, jedilno orodje in druga krasna darila dobiš najsolidnejše le pri

B. Rangus

zlatar in sodni cenilec v Kranju-u

Istotam se strokovno in pod garancijo izvrše vsa popravila ali v novo predela vsa zlatnina, srebrnina, ure i.t.d.

Za smeh in kratek čas

Tekma . . .

„Tako! Človek se muči in muči v strahu in nazadnje vidi, da to ni blagajna, temveč hladilnik.“

spele manjše organizacije, bo uspela gotovo Kmečka zveza, če bodo njeni predlogi podprti z desetstotno člani. Lahko je zlomiti posamezne palice, a butara sestavljena iz mnogih palic predstavlja odporno moč. Stran z malodušjem in nezaupanjem, složno zastavimo delo vsi, ki nam je blagor kmečkega ljudstva iskrena želja in uspeli bomo. Naše težnje so pravične in potrebne, tako za posameznika, kakor tudi za ves narod. Pri tem nam bodo stali ob strani vsi, ki so predstavniki naroda.

V nedeljo se je ustanovila za logaški okraj Okrajna Kmečka zveza s sedežem v Dolnjem Logatcu. Sestanka so se udeležili vsi zastopniki Krajevnih Kmečkih zvez in zvolili izmed sebe odbor, ki bo vez med glavnim odborom in osnovnimi edinicami in ki bo pomagal glavnemu odboru pri uresničevanju programa.

Povedali smo že kako velike važnosti je prav Okrajna Kmečka zveza in poslali smo tudi že tozadevno okrožnico. Vsekakor pozna ta mnogo bolj razmere v svojem okraju in je bližja Krajevnim Kmečkim zvezam, ker z njimi živi v osebnem stiku. Do sedaj je ustanovljenih 6 Okrajnih Kmečkih zvez, v kratkem bodo ustanovljene še 5. Prosimo Krajevne Kmečke zveze, ki so na sedežu sreza ali v njegovi bližini, da pohitijo z ustanovitvijo svoje Okrajne organizacije.

Tečaji, ki jih prireajo Krajevne Kmečke zveze se vršijo z veliko živahnostjo povsod. Ogrmna udeležba na njih je jasen dokaz, kako zelo potrebno in željno je kmečko ljudstvo izobraziti se v svojih strokovnih stvarih in slišati poročila o delovanju kmečkih organizacij drugod. Vedno na novo se prijavljajo za tečaje, tako, da so tečaji sedaj v teku pri 15 Krajevnih Kmečkih zvezah. Mnogo je s tečaji že končalo v splošno zadovoljstvo vseh in v vzpodbudo za nadaljnje delo. Kar je na teh tečajih posebno razveseljivo je dejstvo, da posreduje vsi udeleženci v debato in želijo v vsaki stvari imeti jasno sliko. Garancija nam je to, da bodo tečaji dosegli svoj namen in da bodo kmetje res dobili na njih podlago za delo tako v svojem kmečkem poslu, kakor tudi v organizaciji. To pa Kmečka zveza ravno hoče, ker bi rada v svoji organizaciji vzgojila dobre kmete, sposobne pomagati si vedno in v vsaki priliki.

Pohvaliti moramo odbore Krajevnih Kmečkih zvez, ki tako vestno poskrbijo, da je tečaj dobro organiziran tako glede udeležbe, kakor tudi glede snovi, katere se obravnava. Oni, ki kaj takega še niso izpeljali naj pohitijo, da jih ne bo uveljavilo zunanje delo. Sedaj je čas in prilika poskrbeti tudi za duševno izobrazbo, saj spomladi in poleti kmet nima časa.

Razglas

Kr. banska uprava je izdala naslednjo rešitev:

„Kakor vsako leto, bo kraljevska banska uprava tudi prihodnje leto razdelila naročniško valilna jajca rjave štajerske kokoši, v kolikor jih bodo rejska središča imela na razpolago. Cena valilnih jajc ostane ista kakor lansko leto to je prevoznik plača Din 0,75 za komad, ostalo plača banska uprava.“

Ker je bila dosedanja akcija za razširitev rjave štajerske kokoši bolj propagandnega značaja, je potrebna v bodoče sistematična akcija za razširitev štajerske kokoši. Zato naj občine in živinorejske organizacije po možnosti dobijo vasi, ali odvojeni del vasi, kjer bodo posestniki pristali na to, da bodo naročili valilna jajca rjave štajerske kokoši in da bodo dali valiti samo ta jajca. Kraljevska banska uprava je uverjena, da se bo na ta način razširitev štajerske kokoši gotovo dal izvesti. Z ozirom na to bo kraljevska banska uprava predvsem upoštevala naročnike v zgoraj omenjenem smislu. Nikakor pa ne bo ugodila naročniku, ki naroča valilna jajca sam v celi vasi.“

Štajerska kokoš je najboljša perutnina za kmečke prilike. Posebno vrednost pa imajo ponudena valilna jajca, ki so odbrana, najmanj 56 gramov teža in od selekcioniranih kokoši, katerih telesna teža je najmanj 2 kg, in katere izkazujejo letno nesnost najmanj 140 jajec.

Valilna jajca, katere bo dostavila kr. banska uprava so vsa od takih selekcioniranih kokoši.

Reja štajerskih kokoši je najcenejša, ker si poiskujejo kure hrano poleti večinoma na pašah, meso štajerske perutnine je najodličnejše ter na svetovnem trgu najbolj čislano in so „štajerke“ tudi dobre koklje.

Občinam se naroča, da razglas na krajevno običajen način javno objavijo in potem prilipejo na občinski deski!

Jajca se bo dodeljevalo v smislu rešitve kr. banske uprave samo večjemu številu kmetovalcev iz strnjanih okolišev oziroma vasi.

Prijave za valilna jajca je napraviti v smislu prijavnice, katero je izpolniti na obeh straneh. Izpolnjene in podpisane prijavnice je z zneski oziroma z denarjem za naročena jajca poslati semkam najpozneje do 12. januarja 1937.

Ženini in neveste!

Nič ne premišljuje, kje boste kupili balo!
Hitro pojdite v najcenejšo manufakturno trgovino

Logar & Kalan - Kranj

nasl. Srečko Vidmar.

Le tam vas čaka lepa bala za malo denarja.

Bogata izbira — najnižje cene!

Na naročila brez denarja se ne bo oziralo. Občine vabim, da razglasijo odlok v vseh krajih občine, v katerih se zbirajo ljudje. Mogoče bi kazalo, da občine, s tem obvestijo, tudi vsa šolska upravitelstva, ki imajo nalog, da redijo samo štajersko kokošo.

Pripominja se še, da štajersko kokošo kritizirajo samo posestniki, ki so mogoče slučajno dobili slabe živali in ki imajo dosti kupljene krme za rejo težkih pasem, katere si ne iščejo krme na pašah in katere je treba stalno doma krmiti.

Za valilna jajca se je prigrisati pri pristojnih občinskih uradih ali živinorejskih zadrugah.

Sresko načelstvo v Kranju

MALI OGLASI

Za vsako besedo v malih oglasih se plača 0,50 D. Najmanjši znesek je 6 Din

Otomane, divane, modroce in vsa v to stroko spadajoča dela vam audi najceneje ter se priporoča Viktor Tonejc tapetnik, v hiši g. Kocbeka.

Važno! Modroce, otomane, spalne divane i. t. d. izdeluje solidno in po nizki ceni BERNARD MAKŠ, tapetnik, Na skali 5 (v hiši g. Šipica).

Pridno učenko za asistentko k zobozdravniku se sprejme s 15. januarjem t. l. Ponudbe na upravo „Gorenjca“ pod „Pošta za Kranj 97“.

Odda se lepo opremljena sončna soba. Naslov v upravi.

Kupim poljsko kovačnico (Feldschmiede) in nakovalo. Kač Martin, Stara cesta št. 6.

Drva po 25 Din kubični meter, suha, pod streho se dobe pri Rantu, Bistrica pri Naklem.

Prikrojevalko za moške srajce in hlače z večletno prakso se sprejme. Ponudbe na upravo pod „Prikrojevalka“.

Otvoritev

nove gostilne v Predosljah pri Soršku bo v nedeljo, dne 10. t. m. popoldne Za dobra mrzla in topla jedila ter prvostno pijačo bo poskrbljeno. Pripominjamo, da bomo postregli goste vedno dobro in poceni. Za obilen obisk se priporoča M. Likozar

HRANILNICA in POSOJILNICA v KRANJU

(Ljudski dom) r. z. z n. z.

Sprejema hranilne vloge in tudi vloge na tekoči račun. — Hranilne vloge se lahko vplačujejo tudi potom pošne hranilnice in so vlagateljem tozadevne položnice na razpolago.

Nove hranilne vloge se obrestujejo po dogovoru in se izplačujejo vsak čas brez napovedi.

Hranilne vloge se obrestujejo najugodnejše.

Iz pisarne Kmečke zveze

Pretekla nedelja je bila za Kmečko zvezo zopet živahna. Pripravljalni odbori, ki so bili do sedaj zaposleni z drugimi važnimi problemi so sedaj pohitili, da čimprej osnujejo Krajevno Kmečko zvezo in nadoknadijo, kar so do sedaj zamudili. Ustanovni občni zbor se je vršil v Vitmu, Dobropolje, Dolskem pri Ljubljani in Mali Nedelji. Na vse občne zbornice so bili poslani zastopniki Glavnega odbora, ki so razložili pomen in program Kmečke zveze. Povsod so zborovalci z zanimanjem sledili predavanjem in prišli do prepričanja, da jim more pomagati iz težavnega položaja samo dobra stanovska organizacija, v kateri bodo lahko izražali svoje želje in se borili za svoje pravice. V prepričanju, da jim more to nuditi Kmečka zveza so se oklenili te organizacije, zagotavljajoč ji svojo pomoč in vsestransko sodelovanje. Položaj v katerem se danes nahaja naš kmet, ne trpi nikakega odlašanja več. Povsod so bili iznešeni važni predlogi, za katere naj bi poskrbela Kmečka zveza, da bi se izvedli. Mnogi in raznoteri so ti predlogi, ki se ne dajo rešiti na mah. Treba bo dolgega dela in borbe ter sistematičnega dela. Predvsem pa je treba pri našem ljudstvu zopet vzbuditi ljubezen do svojega stanu, in mu dopovedati, da mora biti strnjjen v svojih željah, pa tudi strnjjen v delu, ki ga nalaga izboljšanje položaja.

Vse to se je obravnavalo na teh zborovanjih, povdarek vsega pa je bil, da dokler kmet sam ne bo občutil potrebe do svoje organizacije in vstopil v njo do poslednjega moža in kmečkega fanta, ne bo mogoče zastaviti dela, ki bo s sigurnostjo vodilo do uspeha. Vemo, da je treba pomagati kmetu in sicer na vseh straneh pomagati, ne vemo pa kje bi bilo začeti in kaj bi se najprej pričelo reševati. Zato pa je dolžnost krajevnih organizacij, da zberejo točne podatke o položaju in v svojem kraju in to poročajo svoji centrali, ki bo preresetala vse predloge in napravila načrt, po katerem se bo začelo reševati gospodarsko vprašanje našega kmeta. Zato je predvsem potrebno, da se najprej izvede zunanja organizacija, da ne izostane nobena občina ali župnija izven Kmečke zveze in da se pritegne vse kmečko ljudstvo v našo organizacijo. Poleg nalog, ki smo jih omenili zgoraj, naj obstoji delo še vedno v tem, da se pridobivajo novi člani. Če ni uspel posameznik s svojo prošnjo, če niso u-